

DESCOBREIX ELS SISTEMES NATURALS 2016

Sortides naturalistes a Osona

L'anellament científic d'ocells és un mètode d'estudi basat en el marcatge individual dels ocells. Qualsevol registre d'un ocell anellat, pot oferir una gran quantitat d'informació sobre la seva biologia, especialment sobre els seus desplaçaments.

Es farà una jornada d'anellament científic d'ocells a l'illa del Sorral (riu Ter a les Masies de Voltregà). S'ensenyarà com identificar-los, com manipular-los, com s'estudien, la seva biologia i les seves migracions, i els estudis concrets que en fa el Grup d'Anellament de Calldetenes – Osona.

Punt de trobada:
Aparcament del Restaurant Cal Peyu,
a les Masies de Voltregà (C-17 km 10).

1 ANELLAMENT CIENTÍFIC D'OCELLS

5 de març de 2016. 10h

2 ELS PEIXOS DE RIU

16 d'abril de 2016. 10h

A Catalunya hi ha unes 32 espècies autòctones de peixos que viuen, com a mínim part de la seva vida, als rius i aiguamolls. Molts dels peixos autòctons estan en regressió, afectats per la sobreexplotació de l'aigua, la competència amb les espècies invasores i per la mala connectivitat dels rius i aiguamolls. Es durà a terme una pesca científica per descobrir els peixos del riu Meder, en quin estat es troben i les accions que es poden fer per ajudar-los.

Punt de trobada:
Riu Meder a Vic a l'alçada dels Multicines Sucre
(Passeig d'en Pep Ventura s/n. Vic).

Bioblitz és un esdeveniment de descoberta de la natura que fa uns anys que promou el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, entre d'altres museus d'Europa. Durant 24 hores, especialistes de flora i fauna identifiquen tots els organismes que es troben en una àrea determinada i són ajudats per voluntaris. Els participants estan convidats a fer un passeig de natura per a conèixer-la millor, especialment la seva diversitat, i participar a l'inventari d'un espai diferent.

Els BioBlitzs són unes jornades intenses: en només 24 hores es comptabilitzen un munt d'organismes d'un espai concret de la mà d'experts i aficionats naturalistes.

3 BIOBLITZ OSONA

29 d'abril, tarda
i 30 d'abril, matí.

Punt de trobada:
Museu del Ter. *Consultar programa específic del Bioblitz al web www.museudelter.cat o a www.gno.cat
Àrea a estudiar: **Meandre de la Devesa (riu Ter a Manlleu).**

4 LES ORQUÍDIES

7 de maig de 2016. 10h

Les orquídiades tenen unes flors molt vistoses i amb formes espectaculars que molt sovint imiten l'aspecte dels seus insectes pol·linitzadors per atraure'ls. A Catalunya se n'han descrit una setantena d'espècies. En el marc del projecte "Orquídiades d'Osona", que pretén conèixer les que neixen en aquesta comarca, el Grup de Naturalistes d'Osona proposa fer una sortida de cerca i fotografia de les orquídiades que permetrà aprendre a classificar-ne els taxons més difícils i la metodologia que s'aplica en aquest projecte de recerca.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

Convocatòria mundial de sensibilització sobre la importància de la connectivitat per als peixos al llarg dels rius.

La construcció de preses, pantans i rescloses ha dificultat la migració dels peixos, i ha anat limitant les seves àrees de reproducció. Això ha anat debilitant les poblacions dels peixos autòctons.

A la sortida s'explicaran quins són els principals problemes que es troben els peixos per fer les seves migracions i solucions que s'estan adoptant arreu del món. Com a exemple concret, es farà una pesca científica per avaluar el funcionament de la rampa de peixos de la resclosa de la Teula i veure quines espècies de peixos hi ha.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

5 DIA MUNDIAL DEL PEIX VIATGER

21 de maig de 2016. 10h

Punt de trobada:
Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu).
Sortida a la rampa de peixos de la resclosa de la Teula a Manlleu

6 LES PAPALLONES

4 de juny de 2016. 10h

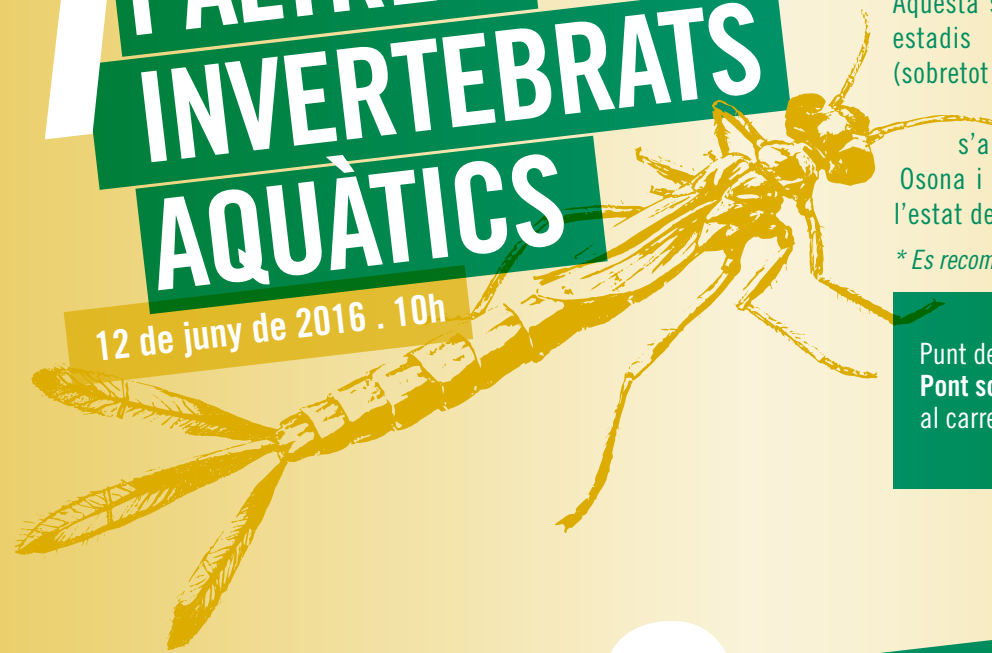
Les papallones diürnes són possiblement els insectes més populars per al públic en general, gràcies a la seva bellesa, ubiqüitat i la facilitat amb què s'observen. A Catalunya hi ha prop de 200 espècies, que destaquen per la relació estreta de cada una amb unes poques espècies de plantes. En aquesta sortida es visitarà una àrea de gran diversitat d'espècies, que permetrà conèixer les principals famílies de papallones diürnes i el cicle vital d'un bon nombre d'espècies.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Parc infantil de la plaça de la creu, Seva.

7 LES LIBÈL·LULES I ALTRES INVERTEBRATS AQUÀTICS

12 de juny de 2016 . 10h

Les acolorides libèl·lules o donats són dels pocs grups d'invertebrats aquàtics coneguts per al públic en general. Tots els invertebrats aquàtics, per contra, es fan servir com a bioindicadors: permeten determinar l'estat dels rius i aiguamolls.

Aquesta sortida pretén, d'una banda, identificar els estadis vitals (larves i adults) d'alguns grups (sobretot les libèl·lules), conèixer el seu cicle biològic, els ambients on viuen, com s'alimenten, quines famílies o espècies hi ha a Osona i el seu valor com a indicadors biològics de l'estat dels rius de Vic.

** Es recomana portar botes d'aigua.*

Punt de trobada:
Pont sobre el riu Gurri
al carrer Indústria, Vic

Els ratpenats o rates pinyades són els únics mamífers que han conquerit el medi aeri, desenvolupant adaptacions i habilitats sorprenents.

Es farà una xerrada introductòria per conèixer les espècies més comunes a Osona, com s'estudien i quins problemes de conservació tenen. Seguidament, s'observarà l'activitat d'aquests petits mamífers mitjançant l'ús de detectors d'ultrasons a la riba del riu Ter.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu).

9 DIA MUNDIAL DELS OCELLS

01 d'octubre de 2016. 10h

El Dia Mundial dels Ocells és una campanya de sensibilització entorn als ocells organitzada a escala mundial. Les diferents activitats de l'edició d'enguany a Osona inclouran sortides guiades, anellament d'ocells, tallers per als més menuts i un concurs d'identificació d'ocells.

Punt de trobada:
Parc del Castell de Montesquiu
Montesquiu

Els mamífers són un dels grups més difícils de detectar: els petits mamífers, els carnívors i els ungulats més freqüents als nostres ecosistemes naturals són nocturns o crepusculars.

Es farà un taller d'identificació de rastres de mamífers carnívors i ungulats, i es coneixerà els mètodes d'estudi i seguiment d'aquests grups amb paranyes de captura en viu, paranyes fotogràfics i de pèl.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Parc del Castell de Montesquiu
Montesquiu

11 LA GEOLOGIA I ELS FÒSSILS

22 d'octubre de 2016. 10h

La geologia aporta molta informació dels rius i les aigües subterrànies i altres processos i transformacions que ha patit el paisatge al llarg dels anys.

Es farà una sortida a l'oest de la plana de Vic per donar a conèixer com les pedres i els fòssils poden aportar informació de com era la vida fa milions d'anys i explicar-nos, partint del fons marí de l'Eocè, l'origen del paisatge i la biodiversitat actuals.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Museu del Ter
(Passeig del Ter, 2. Manlleu).

Tot i la gran tradició boletaire que hi ha Catalunya i la seva aplicació culinària, els bolets pertanyen a un grup de fongs molt divers, del que la població en general en coneix només una petita part, limitada a les espècies més valorades per la gastronomia o per la seva toxicitat.

Es farà una introducció breu sobre aquest grup i, a continuació, una sortida per recol·lectar diferents espècies amb l'objectiu de conèixer-ne les principals famílies i els trets més característics.

** Es recomana portar calçat còmode per caminar.*

Punt de trobada:
Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Frares
(C/ de la Laura, 13. Vic).

12 de novembre de 2016. 9h

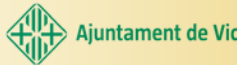
12 ELS BOLETS

Organitza:

Col·labora:

Totes les activitats són gratuïtes

La participació a totes les activitats és voluntària, gratuïta.

Els desplaçaments es fan de manera particular i per compte propi.

Cal preinscripció prèvia per mitjà dels correus electrònics
cerm@museudelter.cat, info@gno.cat o al telèfon 93 851 51 76 (Museu del Ter).

Podeu trobar més informació a: www.museudelter.cat - www.gno.cat